Kong Frederik 10. Malet af Cathrine Raben Davidsen 2026.
Foto: Anders Sune Berg for Frederiksborg.

240 x 140 cm. Olie på lærred.

Ramme: Træramme udført med bladguld af Frese & Sønner.

FØRSTE MALEDE PORTRÆT AF KONG FREDERIK 10. AFSLØRET

Hans Majestæt Kongen afslørede fredag aften Cathrine Raben Davidsens nye monumentalportræt, da han i Riddersalen på Frederiksborg lod tæppet falde foran portrættet af sig selv. Det første malede portræt af Frederik 10. skriver sig ind i den århundredlange tradition for officielle regentportrætter, men tilhører samtidig sin egen tid. Her træder Frederik 10. ind i Frederiksborgs fyrstegalleri som majestæt med uniform og ordener – men også som mennesket bag Kongen med alvor og mildhed i blikket.

Deres Majestæter Kongen og Dronningen deltog fredag aften i Carlsbergfondets 150-års jubilæumsfejring på Frederiksborg, hvor fondets stifter, brygger J.C. Jacobsen, i 1878 oprettede et nationalhistorisk museum og videreførte det nationale portrætgalleri. Jubilæumsfejringen blev indledt med portrætafsløring, hvor Kongen selv lod tæppet falde foran det nye portræt af Danmarks Frederik 10. Portrættet skal fremover indgå i fyrstegalleriet i Riddersalen side om side med 13 monumentale portrætter af medlemmer af den Glücksborgske kongeslægt.

Billedkunstner Cathrine Raben Davidsen fik for mere end to år siden opgaven at skabe en kunstnerisk fortolkning af Kongen, der samtidig forholder sig til den overdådige Riddersal med dens rigt illustrerede gobeliner, gyldenlæder, udskårne loft og lange tradition for officielle regentportrætter. I det nye portræt møder denne tradition Raben Davidsens nutidige kunstneriske sprog. Frederik 10. står som admiral og majestæt i Søværnets mørkeblå gallauniform omgivet af et malerisk landskab med afsæt i Kongsøre Skov, mens synlige penselstrøg og transparente lag lader figur og natur flyde sammen. Uniformen, ordenerne og sablen fastholder det officielle og ceremonielle, mens naturen og værkets personlige detaljer åbner for andre sider af Kongens historie og identitet. Portrættet bevæger sig mellem tradition og forandring, menneske og majestæt – og føjer et nyt kapitel til den århundredlange fortælling om Danmarks regenter på Frederiksborg.

Et malet portræt er for Cathrine Raben Davidsen ikke alene en gengivelse af et menneskes ydre. Gennem hele hendes kunstneriske praksis har den menneskelige figur været et sted for undersøgelser af identitet, erindring og menneskets position i verden. Det gælder også for det nye værk: *"Det har været vigtigt for mig at skabe et portræt, som tilhører vores tid, og som både viser Frederik 10. som konge og indfanger mennesket. Det interessante for mig er netop spændingen mellem mennesket og rollen, det private og det officielle, naturen og institutionen, samtiden og historien. Det er indbegrebet af det her værk,"* siger Cathrine Raben Davidsen.

I Kongens blik har kunstneren arbejdet med både alvor og mildhed. Samtidig er naturen ikke blot en baggrund, og symbolerne ikke alene dekoration. De indgår som en del af fortællingen om Frederik 10., hans familie og den historie, han som regent er en del af. Frederiksborgs direktør Ulla Tofte præsenterede efter afsløringen portrættet for de 220 gæster i Riddersalen og takkede Kongen for at turde overlade blikket på sig selv til en kunstner: *"At lade sig male til et portræt er meget modigt. Man overlader fortolkningen af, hvem man er, til en kunstner og tror på, at kunsten kan tilføje noget, som fotografiet ikke kan. Jeg er dybt taknemmelig for, at Deres Majestæt har ladet sig portrættere til det nationale portrætgalleri på Frederiksborg."*

Ulla Tofte fremhævede samtidig, at et portræt både skal rumme den portrætterede og kunstneren. I det nye værk portrætterer Cathrine Raben Davidsen Kongen, men træder samtidig selv tydeligt frem som kunstner. Resultatet er et værk, der skriver sig ind i den lange kongelige portrættradition og samtidig insisterer på sit eget nutidige udtryk.

Aftenen bød i anledning af Carlsbergfondets 150-årsjubilæum også på en hyldest til grundforskningen og markering af tre nye 'Carlsberg Foundation Interdisciplinary Research Centres', der skal styrke forskning på tværs af naturvidenskab, humaniora og samfundsvidenskab.

Portræt og udstilling fra 28. september

Besøgende på Frederiksborg kan opleve det nye portræt i Riddersalen fra mandag den 28. september kl. 12.00. Samtidig åbner en udstilling, der fører publikum ind i Cathrine Raben Davidsens arbejdsproces. Gennem fotografier, tegninger og malede skitser kan man følge, hvordan portrættet af Danmarks konge er blevet til. Processen dokumenteres desuden i en film, der vises i udstillingen.

OM PORTRÆTTET

Admiral og majestæt

Billedkunstner Cathrine Raben Davidsen har malet Frederik 10. som admiral i Søværnets mørkeblå gallauniform. Den dobbeltradede uniformsjakke har guldfarvede knapper og på skuldrene epauletter med fire stjerner. Kongen bærer Elefantordenen, Danmarks fornemste ridderorden, i det lyseblå ordensbånd. Om halsen bæres Dannebrogordenens Storkommandørkors. På brystet ses et udvalg af Kongens danske dekorationer samt Elefantordenens og Dannebrogordenens bryststjerner, Elefantordenens bryststjerne i sølv med otte stråler bæres øverst. I midten af stjernen er en forgyldt medaljon med et kors af sølv på rød bund omgivet af en laurbærkrans af sølv. Nedenunder bærer Kongen Dannebrogordenens bryststjerne – en stjerne af sølv med otte stråler belagt med et hvidemaljeret kors med kanter i rød emalje.

Til gallauniformen hører også Kongens sabel, der sidder i sin skede på det ceremonielle livgehæng. Sablen tilhørte Kongens morfar, Frederik 9. og blev i 1997 givet til Kongen af Dronning Ingrid. Påklædningen forbinder på den måde Kongens militære rang med rollen som statsoverhoved og kongehusets historie.

Frederik 10., naturen og detaljerne

Raben Davidsen lader Kongen træde frem i et abstrakt landskab, der tager afsæt i Kongsøre Skov ved Isefjorden. Naturen, her såvel som generelt, har en særlig betydning for Kongen. I Kongsøre Skov gennemførte Kongen dele af sin uddannelse som frømand, hvor blandt andet løbetræning indgik i det krævende forløb. Samtidig trækker området tråde langt tilbage i Kongehusets historie. I middelalderen var skoven en del af krongodset, og her står en mere end 200 år gammel Kongeeg, hvor Frederik 7. efter sigende yndede at stå under jagt. Naturen bliver mere end en ramme om hovedpersonen – den er ikke blot i baggrunden, men et bindeled til kongens forfædre og et aktivt betydningsbærende lag i værket.

Flere detaljer binder fortid og nutid sammen: Margueritterne er en hilsen til Dronning Margrethe og skaber en personlig og dynastisk forbindelse mellem den tidligere og den nuværende regent. Sammen med egetræet, et af Danmarks nationaltræer, er de med til at knytte Kongens egen historie til den lange kongelige slægtshistorie.

Penselstrøg og transparente lag

På portrættet er Kongen umiddelbart genkendelig, men synlige penselstrøg og transparente lag giver portrættet et frit og åbent udtryk. Især ansigtet og Kongens overkrop synes at være præcist og detaljeret beskrevet i tykkere malingslag. Men går man tæt på maleriet, kan man se, hvordan der er en spænding mellem figuration og formens opløsning: Ansigtet består af grovere malingsstrøg, der samler sig, når man betragter på afstand. Ved Kongens benklæder kan man se, hvordan transparente lag ligger oven på hinanden, og hvordan baggrund og figur nærmest smelter sammen. Figuren træder på den måde frem og forsvinder på samme tid. Det er karakteristisk for Raben Davidsens øvrige maleri og hænger sammen med hendes interesse for det foranderlige: Kroppen og identiteten som noget, der ikke er statisk, men befinder sig i en stadig transformation.

Et værk malet til Riddersalen

I arbejdet med portrættet hentede Raben Davidsen også inspiration i både gyldenlæderet og gobelinerne i Riddersalen, hvilket føjer yderligere et lag til forståelsen af naturen i baggrunden af portrættet. Kunstneren ønskede ikke at efterligne gobelinernes historiske formsprog, men var optaget af den måde, hvorpå gobelinerne lader natur, mennesker, historie og symboler indgå i den samme billedverden – og af gyldenlæderets dekorative ornamentik med slyngede akantusblade. Dette princip overførte hun til sit eget maleriske sprog.

PRESSE

På www.frederiksborg.dk/presse findes pressemateriale. For interviews med direktør Ulla Tofte og samlings- og udstillingschef Mette Houlberg Rung, begge Frederiksborg, samt billedkunstner Cathrine Raben Davidsen, kontakt kommunikationschef Sara Juel Andersen på mail: sja@frederiksborg.dk/ tlf. 29747553. Spørgsmål vedr. Carlsbergfondets 150-års jubilæum og fejringen i Riddersalen kan rettes til redaktør og presserådgiver Jane Benarroch på mail: jb@carlsbergfoundation.dk / tlf. 31640010.

FAKTA

Om Cathrine Raben Davidsen

Cathrine Raben Davidsen (f. 1972) er en af sin generations markante danske billedkunstnere. Hun er uddannet fra Det Kongelige Danske Kunstakademi og har desuden studeret ved kunstakademier i Italien og Holland. Gennem mere end 25 år har hun opbygget et omfattende og alsidigt kunstnerisk oeuvre, der spænder over maleri, tegning, grafik, keramik, tekstil og installation. Hendes værker er kendetegnet ved et personligt og poetisk billedsprog, hvor kunsthistoriske, litterære og mytologiske referencer møder undersøgelser af natur, transformation, erindring og menneskets eksistentielle forhold til verden. Portrættet af Frederik 10. er Raben Davidsens første bestilte portræt.

Cathrine Raben Davidsen har udstillet bredt i Danmark og internationalt og har haft større soloudstillinger på blandt andet Copenhagen Contemporary, Horsens Kunstmuseum, GL STRAND, Rudolph Tegners Museum, Clay Keramikmuseum Danmark og Kastrupgårdsamlingen. Hendes retrospektive udstilling Let Everything Happen to You blev i 2024 vist på Copenhagen Contemporary og efterfølgende på Horsens Kunstmuseum. Hun er repræsenteret i en lang række offentlige og private samlinger, herunder Statens Museum for Kunst, Ny Carlsbergfondet, Trapholt, Horsens Kunstmuseum, Kunsten Museum of Modern Art og Clay Keramikmuseum Danmark. Hun har modtaget en række priser og legater og blev i 2015 udnævnt til Ridder af Dannebrog.

Om Frederiksborg

Siden Frederik 6. fra 1812 og frem samlede og skabte landets fornemmeste portrætsamling på slottet, har Frederiksborg været Danmarks nationale portrætgalleri. Efter den ødelæggende brand i 1859, hvor store dele af slottets indre gik tabt, men dele af portrætsamlingen blev reddet, blev slottet genopbygget og indrettet som nationalhistorisk museum – fortsat med status som nationalt portrætgalleri. Museets stifter, Carlsbergs grundlægger brygger J.C. Jacobsen, ønskede at skabe et museum med en stor billedbog over Danmarks historie og styrke danskernes selvværd efter et hårdt 19. århundrede. Christian 4.s dansesal, Riddersalen, blev indrettet som fyrstegalleri for den Glücksborgske kongerække.

I dag rummer Frederiksborg tusindvis af portrætter af mennesker, der har gjort Danmark til Danmark – fra regenter og politikere til videnskabsfolk, forfattere, kunstnere og skuespillere. Mennesker, der på hver deres måde har været med til at forme vores fælles historie og identitet og skabe forandring. Sammen med historiemalerierne fortæller portrætterne om skelsættende begivenheder og perioder gennem århundreder.

Om Frederiksborg og Carlsbergfondet

Museet blev oprettet af Carlsbergs grundlægger J.C. Jacobsen og ejes af Carlsbergfondet, der siden 1876 har støttet videnskaben i Danmark. Hvert år yder Carlsbergfondet et signifikant beløb til museets drift.
D. 25. september 2026 fejrer fondet 150-års jubilæum og hylder den frie grundforskning og den danske fondsmodel, der vandt international udbredelse med etableringen af Carlsbergfondet.